

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ มาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมติคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงออกประกาศกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา มาตรฐานเลขที่ มกษ. 9075-2568 ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

การปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้กำหนดการปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา ครอบคลุมหลักการทั่วไป ใบสั่งใช้ยา การใช้ยาสัตว์สำหรับการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา องค์ประกอบของอาหารสัตว์ที่ผสมยา การกระจายอย่างสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน การปนเปื้อนข้ามของยา การแสดงข้อความในฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียด บรรจุภัณฑ์ การจัดการยาสัตว์และอาหารสัตว์ที่ผสมยา เพื่อควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาในโรงงานผลิตอาหารสัตว์ และควบคุมการใช้ยาในอาหารสัตว์ที่ผสมยา สนับสนุนการใช้ยาอย่างรับผิดชอบและรอบคอบ ลดปัญหาการดื้อยา และคุ้มครองความปลอดภัยของผู้บริโภคจากสารตกค้างจากยาสัตว์ในผลิตภัณฑ์จากสัตว์

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีดังต่อไปนี้

- 2.1 อาหารสัตว์ที่ผสมยา (medicated feed) หมายถึง อาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปหรือหัวอาหารสัตว์ที่มีส่วนผสมของยาสัตว์ ซึ่งใช้ยาสัตว์ที่ได้ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยยา และได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 2.2 ผู้ผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา (medicated feed manufacturer) หมายถึง โรงงานผลิตอาหารสัตว์ที่มีการผลิตอาหารสัตว์ผสมสำเร็จรูปและหัวอาหารสัตว์ที่มียาสัตว์เป็นส่วนผสมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 2.3 สัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา หมายถึง สัตวแพทย์ที่ทำหน้าที่ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการกำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ห้ามผลิต นำเข้า ขาย และใช้ รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 2.4 ใบสั่งใช้ยา (prescription) หมายถึง ใบสั่งใช้ยาซึ่งออกและลงนามโดยสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการกำหนดลักษณะและเงื่อนไขของอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ห้ามผลิต นำเข้า ขาย และใช้ รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 2.5 ระยะเวลาหยุดยา (withdrawal period) หมายถึง ช่วงระยะเวลาระหว่างการให้ยาครั้งสุดท้ายแก่สัตว์ก่อนนำสัตว์ส่งโรงฆ่าสัตว์หรือก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิต เช่น นมหรือไข่ ไปสู่ผู้บริโภค เพื่อให้มั่นใจว่าจะไม่มีสารตกค้างจากยาสัตว์ในผลิตภัณฑ์จากสัตว์เกินค่าปริมาณตกค้างสูงสุด (Maximum Residue Limits; MRLs) ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพมนุษย์

- 2.6 การกระจายอย่างสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน (homogeneity) หมายถึง การผสมส่วนประกอบต่างๆ ในสูตรอาหารสัตว์ที่ผสมยา ให้เกิดการกระจายตัวของส่วนผสมอย่างทั่วถึง
- 2.7 การปนเปื้อนข้ามของยา (drug carryover) หมายถึง การปรากฏของยาสัตว์ในอาหารสัตว์ที่ไม่ได้มีเป้าหมายเพื่อใช้นั้น อันเกิดจากการผลิตอาหารสัตว์ที่มียาก่อนหน้าด้วยอุปกรณ์เดียวกัน

3. หลักการทั่วไป

- 3.1 ผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาภายใต้มาตรฐานการปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติที่ดีสำหรับกระบวนการผลิต (Good Manufacturing Practice; GMP) หรือการปฏิบัติทางสุขลักษณะที่ดี (Good Hygiene Practice; GHPs) ที่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและประสิทธิผลของอาหารสัตว์ที่ผสมยา รวมถึงความปลอดภัยต่อสัตว์และผู้บริโภค
- 3.2 ใช้อาหารสัตว์ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยยา และมีข้อบ่งใช้สำหรับผสมอาหารสัตว์เท่านั้น
- 3.3 ต้องแสดงข้อความในฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียดสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยาให้ชัดเจน และถูกต้อง สอดคล้องกับประกาศกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การแสดงข้อความในฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียดสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ รวมทั้งระบุข้อมูลเกี่ยวกับชื่อและปริมาณของสารออกฤทธิ์ วัตถุประสงค์การใช้ ระยะเวลาในการใช้ ระยะเวลาหยุดยา และข้อควรระวังหรือคำเตือน (ถ้ามี) เพิ่มเติมจากการแสดงฉลากของอาหารสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 3.4 สัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา ต้องจัดทำข้อมูลสรุปรายงานปริมาณการใช้อาหารสัตว์ที่นำมาผสมอาหารสัตว์ และรายงานการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาตามรูปแบบและระยะเวลาตามประกาศกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการจัดทำแบบสรุปรายงานปริมาณการใช้อาหารด้านจุลชีพที่นำมาผสมอาหารสัตว์ และรายงานการขายอาหารสัตว์ที่ผสมยาด้านจุลชีพและไม่มียา รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 3.5 ผู้ใช้อาหารสัตว์ที่ผสมยา เช่น สัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม ผู้ประกอบการฟาร์ม ต้องปฏิบัติตามฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียดของอาหารสัตว์ที่ผสมยา เพื่อป้องกันการใช้อย่างไม่ถูกต้อง ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาการดื้อยาต้านจุลชีพและความไม่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- 3.6 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการผลิต การจัดจำหน่าย และการใช้อาหารสัตว์ที่ผสมยาควรได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติที่ดีสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยาและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้อาหารสัตว์ที่ผสมยา
- 3.7 กรณีที่พบเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ต่อสัตว์ หรือสงสัยเกี่ยวกับความปลอดภัยและประสิทธิผลของอาหารสัตว์ที่ผสมยา ผู้ใช้อาหารสัตว์ที่ผสมยาควรแจ้งข้อมูลต่อหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่

4. ไบสังข์ไช้ยา

- 4.1 ผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาตามไบสังข์ไช้ยา ซึ่งออกโดยสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเท่านั้น และไบสังข์ไช้ยา มีรายละเอียดตามประกาศกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการกำหนดรายละเอียดของไบสังข์ไช้ยา รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์
- 4.2 มีการจัดเก็บสำเนาไบสังข์ไช้ยาไว้อย่างเป็นระบบ ณ สถานที่ผลิตอาหารสัตว์ เพื่อให้สามารถสืบย้อนกลับได้เมื่อหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ร้องขอ
- 4.3 ไบสังข์ไช้ยา 1 ฉบับ ให้ใช้กับฟาร์มเลี้ยงสัตว์ 1 ฟาร์มเท่านั้น และห้ามใช้ไบสังข์ไช้ยาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นที่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในไบสังข์ไช้ยา

5. การใช้ยาสัตว์สำหรับการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา

- 5.1 ผู้ผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยามีสัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาเป็นผู้รับผิดชอบดูแลกระบวนการผลิตทั้งหมด รวมถึงการผสมยา การจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง การส่งมอบอาหารสัตว์ที่ผสมยาเพื่อให้สามารถสืบย้อนกลับได้ ลงลายมือชื่อในเอกสารการสั่งซื้อยา จัดทำสรุปรายงานปริมาณการใช้ยาที่นำมาใช้ผสมอาหารสัตว์ และรายงานปริมาณการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา ปีละ 1 ครั้ง โดยสัตวแพทย์ผู้ควบคุมระบบการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาต้องไม่ใช่สัตวแพทย์ผู้ออกไบสังข์ไช้ยา
- 5.2 ใช้ยาสัตว์ในกระบวนการผลิตตามไบสังข์ไช้ยาที่ออกโดยสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มเท่านั้น โดยไบสังข์ไช้ยาต้องระบุชื่อยา ขนาดยา วัตถุประสงค์การใช้ยา วิธีการใช้ ระยะเวลาในการใช้ และระยะหยุดยาอย่างชัดเจน
- 5.3 จัดทำและเก็บรักษาบันทึกการใช้ยาสัตว์ในแต่ละสูตรการผลิต โดยอย่างน้อยต้องระบุชื่อสูตร แหล่งที่มาของยา รุ่นการผลิต และขนาดการผลิต เพื่อให้สามารถสืบย้อนกลับได้

6. องค์ประกอบของอาหารสัตว์ที่ผสมยา

- 6.1 สารออกฤทธิ์ที่ใช้ในอาหารสัตว์ที่ผสมยาต้องได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่สำหรับใช้ในสัตว์ชนิดนั้น และระบุข้อบ่งชี้เฉพาะ
- 6.2 ใช้สารออกฤทธิ์ที่ใช้ในอาหารสัตว์ที่ผสมยาในขนาดที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อให้มั่นใจถึงประสิทธิผลในการรักษา ความปลอดภัยต่อสัตว์ ลดความเสี่ยงจากการเกิดเชื้อดื้อยาต้านจุลชีพ และไม่ก่อให้เกิดสารตกค้างจากยาสัตว์ในอาหารเกินค่า MRLs ตามกฎหมายว่าด้วยอาหาร
- 6.3 ส่วนผสมทั้งหมด รวมถึงยาสัตว์ สารปรุงแต่งยา (excipients) และวัตถุดิบอาหารสัตว์มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน^{1/} เพื่อให้มั่นใจถึงความปลอดภัยและความเข้ากันได้กับสารออกฤทธิ์ โดยส่วนผสมที่ไม่ใช่สารออกฤทธิ์ (เช่น สื่อ (carrier) สารทำให้คงตัว (stabiliser)) ไม่ทำปฏิกิริยากับสารออกฤทธิ์ในลักษณะที่ส่งผลให้ประสิทธิผลลดลงหรือมีปัญหาด้านความปลอดภัย

^{1/} เช่น พระราชบัญญัติยา พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

- 6.4 สูตรอาหารมีความสอดคล้องกับที่ได้รับการขึ้นทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และมีการพิจารณาปัจจัยต่างๆ เช่น ความคงตัว และความเหมาะสมกับข้อบ่งใช้ที่กำหนด ต้องผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาทุกขั้นตอนการผลิตตามสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่อาจกระทบต่อความสม่ำเสมอหรือประสิทธิผลในการรักษา
- 6.5 มีข้อมูลความคงตัวของยาในอาหารสัตว์ที่ผสมยา เพื่อให้มั่นใจว่าสารออกฤทธิ์ยังคงมีประสิทธิผลตลอดอายุการเก็บรักษาภายใต้สภาวะการเก็บรักษาที่แนะนำ

7. การกระจายอย่างสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน

- 7.1 มีการควบคุมกระบวนการผลิตเพื่อให้สามารถผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาให้มีการกระจายอย่างสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกัน และลดความแปรปรวนที่อาจกระทบต่อความเป็นเนื้อเดียวกัน
- 7.2 ออกแบบและบำรุงรักษาอุปกรณ์ที่ใช้ในการผสมอาหารสัตว์ที่ผสมยาให้สามารถกระจายสารออกฤทธิ์ได้อย่างทั่วถึงในทุกอนุภาคของอาหารสัตว์และง่ายต่อการทำความสะอาด เพื่อป้องกันการปนเปื้อนข้ามของยา
- 7.3 มีการกำหนดและควบคุมกระบวนการสำคัญ เช่น ระยะเวลาในการผสม การตั้งค่าอุปกรณ์ และขนาดของรุ่นการผลิต มีการจัดการสารออกฤทธิ์และวัตถุดิบอาหารสัตว์อย่างระมัดระวังระหว่างการผสม โดยคำนึงถึงขนาดอนุภาค ความแตกต่างของความหนาแน่น และลักษณะการผสมผสานของสารออกฤทธิ์และวัตถุดิบ ความคงตัวและความเข้ากันได้ของสารออกฤทธิ์ในระหว่างการผสม และการเก็บรักษา
- 7.4 มีการเก็บตัวอย่างและการทดสอบการกระจายอย่างสม่ำเสมอเป็นเนื้อเดียวกันตามประกาศกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุมการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยารวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ โดยทดสอบด้วยวิธีที่ได้รับการยืนยันทางวิทยาศาสตร์ ทดสอบซ้ำได้และมีความไวเพียงพอในการตรวจความแปรปรวน เมื่อพบการเบี่ยงเบนจากเกณฑ์ความเป็นเนื้อเดียวกันให้ตรวจสอบสาเหตุและดำเนินการแก้ไข

8. การปนเปื้อนข้ามของยา

- 8.1 มีมาตรการป้องกันเพื่อลดความเสี่ยงของการปนเปื้อนข้ามของยา ซึ่งรวมถึง
- 8.1.1 ผู้ปฏิบัติงานจัดทำและดำเนินการตามแผนการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาเพื่อป้องกันการปนเปื้อนข้ามของยา ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ การตรวจสอบและดำเนินการแก้ไขหากพบการปนเปื้อนข้ามของยา ออกแบบอุปกรณ์ที่ใช้ผลิตให้สามารถลดการสะสมของยาสัตว์ตกค้างและอำนวยความสะดวกในการทำมาสะอาด
- 8.1.2 ลดการปนเปื้อนของยาสัตว์ในสายการผลิต (production line) อาหารสัตว์ที่ผสมยาอย่างทั่วถึงระหว่างการผลิตแต่ละชุด โดยวิธีที่นิยมใช้ เช่น ใช้การผลิตตามลำดับขั้น การฟลัชด้วยวัตถุดิบอาหารสัตว์ เพื่อป้องกันการส่งผ่าน (transfer) ของยาสัตว์ตกค้าง ทั้งนี้ หากสามารถทำได้ควรใช้สายการผลิตเฉพาะสำหรับการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา

- 8.1.3 ทดสอบผลการลดการปนเปื้อนของยาสัตว์อย่างสม่ำเสมอเพื่อยืนยันประสิทธิภาพของวิธีการลดการปนเปื้อนของยา มีการบันทึกและตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ
- 8.1.4 จัดเก็บและจัดการแยกกันระหว่างวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยาและวัสดุอุปกรณ์ที่ไม่ใช้สำหรับยาเพื่อหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนข้ามของยา
- 8.1.5 มีการฝึกอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการป้องกันการปนเปื้อนข้ามของยา การจัดการที่ถูกต้อง และการปฏิบัติตามขั้นตอน ควรมีการปรับปรุงการฝึกอบรมและทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นปัจจุบัน
- 8.1.6 ทำความสะอาดและตรวจสอบยานพาหนะที่ใช้ในการขนส่งอาหารสัตว์ที่ผสมยาอย่างละเอียดเพื่อป้องกันการปนเปื้อนข้ามของยา มีบันทึกการทำความสะอาดที่พร้อมสำหรับการตรวจสอบบันทึก
- 8.2 มีการตรวจสอบค่าการปนเปื้อนข้ามของยา เพื่อไม่ให้เกินค่าที่กำหนดตามประกาศกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการควบคุม การผลิตอาหารสัตว์ที่ผสมยา รวมทั้งประกาศอื่นที่เกี่ยวข้องที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ และสอดคล้องกับข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ กรณีที่พบค่าเกินเกณฑ์ที่กำหนดให้ดำเนินการแก้ไข

9. การแสดงข้อความในฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียด^{2/}

- 9.1 ในกรณีอาหารสัตว์ที่ผสมยาบรรจุในภาชนะบรรจุ เช่น ถุง กระสอบ ผู้ผลิตต้องจัดให้มีฉลากขนาดเหมาะสมติดหรือแสดงอยู่บนภาชนะบรรจุ โดยแสดงข้อความ “อาหารสัตว์ที่ผสมยา” ให้เห็นชัดเจน
- 9.2 ในกรณีอาหารสัตว์ที่ผสมยาบรรจุในรถขนส่งอาหารสัตว์ในปริมาณมากโดยไม่บรรจุหีบห่อ เช่น รถขนส่งอาหารสัตว์แบบไซโล ผู้ผลิตต้องจัดให้มีเอกสารระบุรายละเอียดของอาหารสัตว์ที่ผสมยาไปพร้อมกับอาหารสัตว์ที่ผสมยา โดยแสดงข้อความ “อาหารสัตว์ที่ผสมยา” อย่างชัดเจนในเอกสารดังกล่าว
- 9.3 ฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียด ให้ระบุรายละเอียดอย่างน้อย ดังนี้
- 1) ชื่อและปริมาณของสารออกฤทธิ์
 - 2) วัตถุประสงค์การใช้
 - 3) ระยะเวลาในการใช้
 - 4) ระยะเวลาหยุดยา
 - 5) ข้อควรระวังหรือคำเตือน (ถ้ามี)

^{2/} เช่น พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 ประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การแสดงข้อความในฉลากหรือเอกสารระบุรายละเอียดสำหรับอาหารสัตว์ที่ผสมยา พ.ศ. 2561

10. บรรจุกัญชี

- 10.1 ทำจากวัสดุที่สามารถป้องกันผลิตภัณฑ์อาหารสัตว์ที่ผสมยาจากปัจจัยภายนอก เช่น ความชื้น แสง และ ออกซิเจน ไม่ทำปฏิกิริยาทางเคมีกับส่วนประกอบของอาหารสัตว์หรือสารออกฤทธิ์ และมีข้อมูลตามที่กำหนดในข้อ 9 ที่ชัดเจนอ่านได้ และคงสภาพได้ตลอดระยะเวลาการเก็บรักษาภายใต้เงื่อนไขที่แนะนำ
- 10.2 มีมาตรการที่เหมาะสมสำหรับการขนส่งอาหารสัตว์ในปริมาณมากโดยไม่บรรจุหีบห่อ เพื่อรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์ระหว่างการขนส่ง โดยมีเอกสารที่นำมาพร้อมกับการขนส่งเพื่อระบุรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ หมายเลขรุ่นการผลิต และคำแนะนำด้านความปลอดภัย เพื่อให้มั่นใจว่าสามารถสับย้อนกลับได้ และสอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยของอาหารสัตว์^{3/}
- 10.3 มีการทำความสะอาดภาชนะที่ใช้ในการขนส่งอาหารสัตว์ในปริมาณมากโดยไม่บรรจุหีบห่อ มีบันทึกการทำความสะอาดและตรวจสอบประสิทธิภาพของการทำความสะอาด
- 10.4 ระบบการบรรจุสามารถอำนวยความสะดวกในการแยกเก็บอาหารสัตว์ที่ผสมยาออกจากผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ไม่ใช้ยาในระหว่างการเก็บรักษาและการขนส่ง เพื่อลดความเสี่ยงจากการสัมผัสหรือปนเปื้อน โดยไม่ได้ตั้งใจ

11. การจัดการยาสัตว์และอาหารสัตว์ที่ผสมยา

- 11.1 มีพื้นที่จัดเก็บที่ปลอดภัย จำกัดการเข้าถึงเฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาต และควบคุมสภาพแวดล้อม เช่น อุณหภูมิ ความชื้น และการระบายอากาศที่เหมาะสม เพื่อป้องกันการเสื่อมสภาพของยาสัตว์และอาหารสัตว์ที่ผสมยา และป้องกันการใช้โดยไม่ตั้งใจ
- 11.2 ในกรณีที่มียาสัตว์และอาหารสัตว์ที่ผสมยาที่ไม่ได้ใช้หรือสิ้นอายุ ควรแยกเก็บไว้อย่างเหมาะสม โดยมีฉลากหรือป้ายระบุสถานะให้ชัดเจน จัดการด้วยวิธีที่ปลอดภัย และไม่กระทบต่อสิ่งแวดล้อม

^{3/} เช่น พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติที่ดีในการผลิตและการให้อาหารสัตว์ (มกษ. 9017-2550)